

**การประเมินความเสี่ยง
ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**

โดย
เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
จังหวัดอำนาจเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน	๓ - ๕
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕ - ๖
วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖ - ๙
การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๑๐ - ๑๕

บทนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในฐานะที่กลไกของฝ่ายบริหารที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยกำหนดให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประทุพติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่จะนำไปสู่การจัดทำมาตรการภายในต่างๆ ของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม และเชื่อมโยงกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๐ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ได้กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประทุพติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและการประทุพติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของหน่วยงาน

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อนของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงดังนี้

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ

กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต

กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต การบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการ ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) และ ISO 37001:2016 ประกอบด้วย COSO 2013 มาตรฐาน COSO 2013 COSO 2014 COSO 2017 (COSO ERM 2017) และ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่าง ให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิষอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤตินิষอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแล การรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

๒. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

- ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ
- ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า “Conflict of Interest” มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือจะแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนบุคคล” (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะที่เอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น”

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ” (Public Interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตัวหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงิน หรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

๔. รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๙ รูปแบบ คือ

๔.๑ การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือสินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๔.๒ การทำธุรกิจของตัวเอง (Self-dealing) หรือคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๔.๓ การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่ สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน หรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทตนเอง

๔.๔ การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๔.๕ การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายใน และนำข้อมูลนั้นไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

๔.๖ การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

๔.๗ การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูง อนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเองหรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

๔.๘ การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๔.๙ การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจทำให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบ

๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ

๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

๑. สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นการยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่จะสร้างความร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านั้น

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องกับห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงการพื้นฐานภาครัฐ

๕. การได้คำตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบันพบว่าความมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นการตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมเปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนซื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการ

เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผู้บริหารหน่วยงานมอบนโยบายและให้ความสำคัญในการตรวจสอบการ พิจารณาการขอ อนุญาตของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด - เพิ่มช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ โดย จะต้อง เป็นช่องทางที่เข้าถึงง่ายและให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนจากผู้รับบริการ ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล มีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนี้

๔.๑ การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง

๔.๒ กระบวนการสรรหาพนักงานจ้าง จ้างเหมาบริการ อาจมีการนำระบบอุปถัมภ์หรือการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติ หรือตนเอง ได้รับผลประโยชน์เข้าทำงานในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้น ให้หน่วยงานนำกระบวนการนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอน การดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงให้อธิบายรายละเอียด เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน ของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่อ อะไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐ เข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร

เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริตเพื่อระบุ และ ประเมินความเสี่ยง ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดภายในองค์กร โดยการทำ ความเข้าใจ กิจกรรมการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ ซึ่งสอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริต หรือข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อทำการ ระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ใคร่ครอบคลุมความเสี่ยงทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาปัจจัยจาก ๒ ด้าน คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) สามารถประเมินคะแนนทั้ง ๒ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านโอกาส (Likelihood)

พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

ระดับ	โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง/ปี (ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น)

๒. ด้านผลกระทบ (Impact)

การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็น ผลกระทบ ที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑ ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหาย ที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่าง ต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว

๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่มีรับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- แทบจะไม่มี

๒.๒ ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโครงการ/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องกับหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk :M)	๔ - ๘
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำมาตรการเป็นวิธีการออกแบบระบบหรือกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายจะต้องมีวิธีการ (How To) อันประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอน กระบวนการ เพื่อให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็นผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้

ข้อมูลที่นำมาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อนำมาสู่การกำหนดมาตรการได้ตรงจุด และมาตรการที่กำหนดไว้ต้องนำไปสู่การบังคับใช้ ด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลเพื่อนำมาทบทวนในการปรับมาตรการให้สามารถควบคุมความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการที่ดีต้องสามารถตอบสนอง รูปแบบพฤติการณ์ของความเสี่ยงที่ค้นพบได้ มาตรการต่างๆ ต้องมีการทบทวน ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบการทุจริตมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) ได้แก่

- การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control) การระบุมาตรการควบคุม ขั้นตอน ตรวจสอบการทำงาน หรือข้อปฏิบัติอะไรที่ช่วยลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

- สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เช่น การเปิดเผยข้อมูล ข้อมูลเปิดภาครัฐ ถูกเปิดเผย ข้อมูลเปิดภาครัฐ ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงนำไปใช้ต่อหรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจำกัดใดๆ การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่รับสินบน สินน้ำใจ และไม่เรียกรับผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

- การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control) เป็นการออกแบบระบบตรวจเฝ้าระวัง วงรอบการติดตามผลและ/หรือรอบการสุ่มตรวจสอบ ตรวจสอบอะไร ใครเป็นผู้ตรวจ เป็นระยะตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุด โครงการ/การตรวจสอบแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise Check) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางการเกิดการทุจริต ตามหลัก 3-lines of Denfense ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Rick Scor (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง		
๑	ความเสี่ยงการทุจริตในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การออกใบอนุญาตต่างๆ	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ นักวิชาการสาธารณสุข นักจัดการงานช่าง ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการเรียกรับทรัพย์สินของขวัญของฝาก จากบุคคลที่มาติดต่อราชการในการขอใบอนุญาตต่างๆ เช่น การขออนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การจดทะเบียนพาณิชย์ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ฯลฯ เพื่อช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกและเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลผู้มาติดต่อราชการ มีความสะดวก รวดเร็วกว่าปกติ หรือมีการลิดคิวการให้บริการจากบุคคลอื่นที่มาติดต่อราชการก่อน	๔	๓	๑๒	สูง	๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมคำขอ ๔. ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น Facebook Line ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ ๕. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ E-Service เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็ว	สำนักปลัด กองช่าง กองคลัง กองสาธารณสุข

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Rick Scor (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง		
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในการอำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การอนุมัติโครงการต่างๆ	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่นักวิเคราะห์นโยบายและแผนใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ในขั้นตอนการกำหนดโครงการ / กิจการของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการและเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน ๒. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ ๓. ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่	สำนักปลัด กองยุทธศาสตร์ และงบประมาณ
		การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่นักวิเคราะห์นโยบายและแผน มีการรับสินบนเพื่อแลกกับการให้นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลภายนอก	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. จัดทำแบบคำขอและทะเบียนคุมทรัพย์สินของทางราชการ ผู้บริหารกำชับสั่งการแต่งตั้งผู้ควบคุม ดูแลการใช้ทรัพย์สินของทางราชการในการบริการสาธารณะตามภารกิจ และอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ๒. โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริต	สำนักปลัด กองยุทธศาสตร์ และงบประมาณ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Rick Scor (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง		
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในการอำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การให้บริการประชาชนตามภารกิจของหน่วยงาน	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่ มีการเรียกรับผลประโยชน์อื่นใด หรือทรัพย์สินจากผู้ติดต่อราชการ ในการขอใช้บริการด้านต่างๆ หรือใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง เพื่อให้การบริการเกิดความสะดวกรวดเร็วกว่าปกติ เช่น การรับลงทะเบียนผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็กแรกเกิด และการใช้บริหารจองห้องประชุม การรับชำระภาษี ฯลฯ	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน คู่มือ ระยะเวลาที่กำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งหน่วยงาน ๒. โครงการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) ๓. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันเรียกรับ สินบน มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม มาตรการกระจายอำนาจของหน่วยงาน ๔. จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต ๕. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ประชาชนรับทราบ	สำนักปลัด กองสวัสดิการสังคม กองคลัง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Rick Scor (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง		
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่พัสดุ หรือ คณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะขอบเขตของงาน (TOR) รับเงินสินบน หรือทรัพย์สิน เพื่อเอื้อประโยชน์ช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรคในการยื่นเสนอราคา ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน คู่มือ ระยะเวลาที่กำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งหน่วยงาน ๒. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะขอบเขตของงาน ให้ปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัดและคณะกรรมการจะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับผู้เสนอราคา ๓. มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและกำกับติดตาม การเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ	กองคลัง ทุกส่วนงาน
		การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	ความเสี่ยงที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง มีการเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน ของขวัญ ของกำนัล ผลประโยชน์ส่วนต่างจากราคาจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ประกอบการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือที่เกี่ยวข้องเป็นบุคคลใกล้ชิด ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๔	๓	๑๒	สูง	๑. จัดทำประกาศและเผยแพร่มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง มาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน มาตรการป้องกันการขัดระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมคุณธรรมให้พนักงานและผู้บริหารมีคุณธรรมและความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ๒. กำชับเจ้าหน้าที่พัสดุ ให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน วิธีการตามระเบียบ	

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Rick Scor (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง		
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง	การตรวจรับพัสดุ	ความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่พัสดุ หรือ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	๓	๔	๑๒	สูง	๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ให้แต่งตั้งจากบุคคลผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ประกอบการ และกำชับให้ปฏิบัติงานเป็นไปตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	กองคลัง ทุกส่วนงาน
๔	ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล	การแต่งตั้ง โยกย้าย และการเลื่อนขั้นเงินเดือน	ความเสี่ยงที่นักทรัพยากรบุคคล ผู้บริหาร มีการเรียกรับเงินสินบน ทรัพย์สิน ผลประโยชน์ในการพิจารณาให้ค่าตอบแทนขั้นเงินเดือน การโยกย้าย การแต่งตั้งหรือมีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องในการเลื่อนตำแหน่งให้กับพวกพ้องในการเลื่อนตำแหน่ง	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลให้บุคลากรภายในได้รับทราบโดยทั่วกัน โดยครอบคลุมประเด็น ดังนี้ ๑) การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ๒) การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร ๓) การพัฒนาบุคลากร ๔) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ๕) การให้คุณให้โทษ และสร้างขวัญกำลังใจ ๒. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเลื่อนขั้นเงินเดือนและแจ้งเวียนประกาศหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยเปิดเผยให้ทุกคนทราบ	

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Scor (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง		
๔	ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล	การรับสมัครพนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป หรือจ้างเหมาบริการเข้าทำงานในหน่วยงาน	ความเสี่ยงที่นักทรัพยากรบุคคล ผู้บริหาร มีการเรียกรับเงินสินบน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือด้วยวิธีการอื่นใดโดยทุจริต ในการรับพนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป หรือจ้างเหมาบริการ หรือช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องในการสอบเข้าทำงาน	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. ประชาสัมพันธ์การรับสมัครสอบ การประกาศผลการสอบของหน่วยงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลาย เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสาร ๒. การกำหนดหลักเกณฑ์ ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ๓. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ผู้เข้ารับการสมัครหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบสำหรับการแจ้งเบาะแส ๔. โครงการฝึกอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมขององค์กรสุจริต	สำนักปลัด

